

A legrégibb szervezett élelmezési munkás

Gubics János a mult harcairól és a Szakszervezeti Kongresszus jelentőségéről beszél

A szegedi Trebitsch péküzemben dolgozik Gubics János, az ország legrégibb szervezett élelmezési munkása. Hatvanhat éves, de még fiatalos fürgeséggel mozog munkahelyén.

Az élelmezési csoportban igen komoly tevékenységet fejt ki. A hosszú munkaszolgálati tapasztalatait hasznosítja most fiatalabb munkatársai javára. Munkáját legmagasabb helyen is megbecsülik. Nemrégiben díszoklevéllel és pénzjutalommal tüntették ki. Az élelmezési munkások nyáreleji országos kongresszusán a magyar és idegen küldöttek perceként átmelegesen ünnepelték.

Tömegszálláson 10 krajcárért

A XVII. Szakszervezeti Kongresszus előtt felkerestük Gubics elvtársat. Felkértük beszéljen emlékeiről és a kongresszus jelentőségéről.

— Szörnyű nehéz volt a helyzetünk, amikor én a szakmába kerültem. Embertelen körülmények között, napi 18—20 órát kellett dolgozni. A sütőmunkások éhbéért dolgoztak. Még annyit sem kerestek, hogy családot alapíthassanak. Ritka volt a nos pékmunkás. Tömegszállásokon laktunk. Szegeden például három ilyen volt. A tiszta pékcsigák 10 krajcárt fizettek, a piszkosak 20-at egy-egy éjszákra...

Sztrájkfánya a „Pillében”

— Ilyen helyzet arra kényszerített bennünket, hogy szervezkedjünk. Tizen 1902-ben alakítottuk meg az első élelmezési csoportot Szegeden. Akkor még önképzőkörnek neveztük. Munkánkat azzal kezdtük, hogy a pékmunkásokat kiemeltük a lumpenproletár sorból. Öntudatra ébresztettük. Rá igyekeztünk bírni őket, hogy emberként éljenek.

— Egy év múlva, 1903-ban már sztrájkot kezdtünk. Abban az évben Magyarország 45 városában egyszerre hagyta abba a munkát minden sütőmunkás. Szegeden nyolc napig tartott a sztrájk. Mi a Csongrádi-sugárúti „Pille” kocsmában tanyáztunk. Ott volt a sztrájkfánya. Napi 14 órai munkát, mosdót, törülközőt követeltünk.

Egyezkedés négy rendőrkapitány előtt

Nyolc nap múlva a sztrájk vezetőit behívták az ipartestületbe. Az ipartestületet rendőrség vette körül. Megjelenésünk után lezárták az ajtókat és megkezdődtek a tárgyalások. A mesterek soraiban ott állt Szeged mind a négy rendőrkapitánya.

A munkát nem vettük fel, mindannyiunkat vezettek vagy kitoloncoltak vagy más eszközrel távozásra kényszerítettek a városból.

Budapestre mentem. Két hét múlva a szakszervezeti vezető-

BURGONYA

elálló, elsőrendű fajták, minden mennyiségben kaphatók. Szegedi Földműves Szövetkezet Szent István-tér 2., és Szent Mihály-utca 6.

ség, visszaküldött Szegedre, tovább szervezkedni. Most már bojkottal állítottuk meg a munkát egy-egy műhelyben. A bojkottok, sztrájkok évekig folytatódtak. A munkásmozgalom országosan is nőtt. Kemény harcok után 1914-ben sikerült a 10 órai munkaidőt, a vasárnapi munkaszünetet kiharcolni. A fizetésünket is 200 százalékkal felemelték.

A harcok újra kezdődnek

A háború alatt megpróbáltatások sorozata kezdődött. A szakszervezeti vezetőket front-
ra vitték. Én is elkerültem Szegedről, majd vissza jöttem, de katonai pékségbe osztottak be. A forradalom alatt fellelegztünk. No most sikerül minden törekvésünk. De a munkásság megoszlott, komoly hibákat követünk el és eljött Horthy...

A háború alatt ketten-hárman tartottuk fel a szegedi csoportot, a forradalom után, 1921-ben azonban sikerült újra bővíteni. A Maros-utcában, a „Kiskaszinó” helyiségében indult meg a szervezkedés. 1927-ben már elég sokan voltunk, de ekkor már újra üldözni kezdték bennünket.

Gömbös „likvidálna” — de nem sikerül

— 1932-ben még fokozottabban lángoltak fel a harcok. Gömbös „likvidálni” szeretett volna bennünket, de nem siker-

ült. Kibírtuk a „Hivatásszervezet” támadását is, de alaposan lemorzsolódtunk. A rendszer — sajnos — nyomott bennünket, a deklétivék minduntalan a nyakunkra jártak. Volt idő, amikor éjjel a Hétvezér-utcai munkaházát őriznünk kellett. Közvetlenül a háború előtt már munkát sem kaptunk. Fekete listán voltam, sem a szakmában, sem másutt nem vettek fel. De átvészeltük a második háborút is és megértük a felszabadulást.

Új élet kezdődik!

— Azóta új élet költözött hozzánk. Az a szervezet, amelyben néha másodmagammal voltunk csak a multban, új erőre kapott.

— Nagyon örülök, hogy az, amiért majd ötven évig harcoltam, küzdöttem, megvalósult. Erős, szabad, független szervezete van a munkásságnak. Ennek a szervezetnek újabb és újabb feladatokat kell még megvalósítani. A saját országunk kiépítése közben. Többek között irányítani a termelést, biztosítani a szakmunkásokat, nevelni, tanítani. Új embereket állítani a mi helyünkre.

— Ez a szakszervezeti kongresszus a magyar munkásság nagy ünnepe. Én hiszem, hogy nagyon komoly munkát fog látni — mondta Gubics János elvtárs, az ország legrégibb szervezett élelmezési munkása, a nagy harcok részese...

Szakbarbárok helyett — demokratikus szakértelmiség

A szegedi tudományegyetem csütörtökön tartja évnvtőjét. Új arcok, új fiatalok jelennek meg az egyetem padjaiban is, olyan fiatalság, amelynek soraiban már nagyobb számmal láthatjuk a munkásság és a dolgozó parasztság fiait, leányait vagy legalábbis azoknak az értelmiségieknek a gyermekeit, akik ezzel a két dolgozó osztállyal küzdenek együtt népünk boldogulásáért.

Egyetemi ifjuságunk legjobbjai a MEFESZ-be tömörülnek, amelynek szegedi szervezetét megfelelő, felelősen gondolkodó, öntudatos fiatalok irányítják. Újszelleme már ez az ifjuság és vezetői sem a régi tányersapkás tüntetések, levitőzött öregdiákjai. Az egyetemi ifjuság mai vezetői Szegeden is főként két irányban igyekeznek mozgósítani az egyetemisták és főiskolások tömegeit. Az egyik a tanulás, a szakmailag képzett egyetemi hallgatóság kinevelése, a másik pedig a helyes világnézet kialakítása. Az egyetemi ifjuság úgy tud leginkább felzárkózni a munkaversenyek üteméhez, a gyárak többit, jobbat termelő munkásaihoz, ha a maga vonalán „többit termel, vagyis többit tanul. Ezért helyeződött az egyetemi munka középpontjába a „Tanulj többit mozgalom”. Ezt a célt szolgálják a kari tanulókörök, amelyeknek tagjai a MEFESZ-tagság legjobbjából kerülnek ki.

Minden karon megvalósul végre ez évben az oktatási reform. Ez a beállott változás az egész egyetem oktatási képét megváltoztatja majd. Nem lehetnek többé csupán szigorlatokra bízható egyetemisták, hanem szükséges lesz, hogy megfelelő szakmai érdeklődés is nyilatkozzék meg bennük. Ebben a munkában szükség van a demokratikus meggyőződésű professzorok együttműködésére. Közösségi tanulás kerül ezután előtérbe az eddigi individualis tanulás helyett. A tanulókörökben, a szakkörökben a hallgatóság mélyre nézhet majd a szakproblémáknak és az egyes intézetek köré csoportosulva tudatosan készülhetnek arra, hogy vezetőik, szellemi életünk irányítói legyenek.

Természetesen ennek elengedhetetlen feltétele, hogy világnézeti síkon, politikailag is megfelelően képzett értelmiség kerüljön ki az egyetem padjaiból, laboratóriumából. Nem „szakbarbárokról” van szükség, hanem jól képzett, világosan látó, a népi demokráciát magának valló szellemi dolgozókról, akik hasznosat, újat tudnak alkotni, szolgálni tudják és akarják a fejlődést. Népi demokráciánk mai fejlődése, a munkaversenyek eredményei megteremtették a lehetőséget ahhoz, hogy a MEFESZ minden támogatást megadjon ehhez a munkához. Nemcsak világnézeti fejlődését biztosítja a hallgatóságnak előadásokkal, kulturális lehetőségek, hangversenyek, színház, mozi biztosításával, de ezenkívül a rászorultak segélyezéséről, ruhaellátásáról, kollégiumi lakásáról, étkezéséről is gondoskodik.

Uj ember típusának kell tehát kialakulnia egyetemeken, így a szegedi egyetemen is. Meg kell teremtenie a demokratikus szakértelmiség típusának, mert nem képzelhető el külön szakképzett ember és külön demokratikus ember. Hiszünk, hogy a MEFESZ szegedi vezetősége jó munkát végez ezen a téren és a most következő tanulási esztendő meg hozza a maga sikereit.

L. Z.

Az utcai és házi agitátorok százai lepték el vasárnap a várost és a környező falvakat, tanácsokat egyaránt. Harcosok voltak, kezükben fegyverrel, amelyet széthordtak a dolgozók között, hogy kezükbe adják az

igazi tudás fegyverét: a Szabad Népet. Több volt ez minden eddigi sajtókampánynál, a sátrakban munkások, egyetemi tanárok, honvédek, parasztok ösztöngáltak a dolgozók nagy pártjának központi lapját. Az

az érdeklődés és lelkesedés, amely mindenütt megnyilatkozott, csak következtetni enged arra a megnövekedett és még egyre növekvő tömegre, amelynek valóban mindennap kenyeret tesz a Szabad Nép.

Gazdag sertéskereskedő esete a KULBART 25.000 forintjával

Öt évi legyázra ítélte a munkásbiróság az állam pénzével spekuláló Bakó Mihályt

Bakó Mihály, Kunágota leggazdagabb sertéskereskedője, néhány hónappal ezelőtt 25.000 forint célhitelt kapott a KULBART-tól, hogy azon sertéseket vásároljon és hízaljon. Bakó a kellő időre nem szerezte be a sertéseket és amikor nyomozást indítottak az ügyben, kiderült, hogy a pénz saját céljaira költötte.

A gazdag sertéskereskedő

a célhitelre kapott pénzt saját céljaira fordította és ezzel nemcsak közönséges szidásztást, hanem a közellátást és a háromeves terv érdekeit veszélyeztető büncselekményt követett el. Bakó a célhitelből 5000 forintot egy barátjának adott kölcsön, 7000 forintot személygépkocsijára, 8000 forintot pedig teherautójára fordított.

A sertéskereskedőt a szegedi munkásbiróság öt évi fegyházra, kétezer forint pénzbüntetésre, ötezer forint vagyonai elégtételre, valamint kiállításra és itéletének hírlapi közzétételére ítélte.

Gramofon lemez

Kovács Ibolyától Hid-u. 6.

Az Alföldi Tudományos Iné-et első előadó ülése

Vasárnap a központi egyetem aulájában rendezte meg az Alföldi Tudományos Intézet első előadó ülését. Dr. Bartucz Lajos igazgató megnyitó beszédében az alföldi kutatás nemzetközi és nemzetközi jelentőségéről beszélt, majd felhívta a figyelmet arra, hogy a kultuszminisztérium támogatása mellett a város vezetőségének, közönségének anyagi és erkölcsi támogatására is szükség van. Seres József szabadművelődési felügyelő a sándorfalvi paraszttársadalom múltjáról és földreform utáni helyzetéről tartott előadást. Ennek keretében a sándorfalvi kisparasztság polgári kapitalista fejlődésének kilátástalan perspektívájára és a szövetkezeti mozgalom új mezőgazdasági életformát kialakító szerepére mutatott rá. Ökrös László, a fiatal népkutató hangulatos előadásban ismertette egy szőregi népi zenekarnak, a tökcsutásnak zenei műveltségét és a falu kulturális életében betöltött szerepét. Legközelebbi előadásában a tökcsutások zenei bemutatásával is szerepelnek majd.

Az Alföldi Tudományos Intézet tovább folytatja előadás-sorozatát, amelyre ezúton is felhívjuk a figyelmet. Meg kell állapítanunk, hogy ezek a főként népszerűsítő tudományos előadások sokkal nagyobb érdeklődést is megérdemelnének.

AUTÓ, MOTOR

ES KEREKPARGUMIK SZAKSZERŐ JAVÍTÁSA

B o l g á r

GUMIJAVÍTÓNAL, Rendőrpáratól szemben.